

Aan de leden van de
verenigde vergadering

V.V: 27 juni 2018
Agendapuntnr.
Onderwerp Voorjaarsnota 2018

Datum 22 mei 2018
Bijlagen 2

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de voorjaarsnota 2018 van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard aan. De voorjaarsnota geeft op basis van missie en strategie (waterbeheerplan) de financiële en beleidsmatige kaders voor de komende jaren aan en wordt jaarlijks door ons aan uw vergadering aangeboden. De voorjaarsnota is tevens het moment voor het bijstellen van de lopende programmabegroting en bevat een meerjarenraming tot en met het jaar 2022. Hierbij wordt ook een doorkijk gegeven naar de tariefontwikkeling in die komende vier jaar.

2. Voorstel

De voorjaarsnota die nu voor u ligt, bevat een meerjarige raming en begroting die het ons mogelijk maakt om, het Waterbeheerplan 2016-2021, uit te voeren en invulling te geven aan nieuwe wetgeving en interbestuurlijke afspraken tegen een gematigde tariefontwikkeling. Als gevolg van nieuwe (deels wettelijke) ontwikkelingen waarvan het effect bij het opstellen van het Waterbeheerplan niet voorzien was, wordt voorgesteld ramingen bij te stellen.

Omdat deze ontwikkelingen weliswaar op vele punten positief zijn, maar meer vragen van de organisatie, voorzien wij daarvoor een verdere uitbreiding van de organisatie, ook op het terrein van ICT en intern informatiemanagement. Daarnaast voorzien wij in dit kader ook op investeringsniveau kostenverhogende effecten. Zo nemen wij ten behoeve van investeringen om de, ter realisering van het Parijsakkoord door de waterschappen landelijk afgesproken inzet van de waterschappen om reeds in 2025 energieneutraal te zijn, in deze voorjaarsnota in de meerjarenraming in totaal € 5 miljoen op, om in de komende 5 jaren daartoe passende investeringen te kunnen doen. Per casus zal een voorstel aan uw verenigde vergadering worden voorgelegd. Boven de bij de vorige voorjaarsnota reeds aangegeven kostenontwikkelingen, nemen door nieuw landelijk beleid de opgaven en kosten dus toe.

Wij sturen er op deze binnen de overeengekomen financiële kaders op te vangen. Daarbij streven wij er tevens naar ook niet terug te komen op de deze bestuursperiode ingezette lijn van verdere verlaging van de meerjarige tarieven.

Daartoe zijn de meerjarenramingen van voorziene noodzakelijke kosten, mogelijke besparingen, inkomsten en gestuurde afbouw van reserves geactualiseerd, doorgelicht en doorgerekend en is het resultaat dat op basis van de huidige inzichten het perspectief haalbaar is dat:

- het deze bestuursperiode van structureel 5% naar 2% verlaagde stijgingspercentage voor de watersysteemheffing gehandhaafd kan worden op 2% conform de Voorjaarsnota 2017;
- het stijgingspercentage van de zuiveringsheffing op 0% kan worden gehandhaafd en de lichte stijging van 1% voorzien in 2021 nog naar 0% kan worden bijgesteld (jaarschijf 2021) ten opzichte van de Voorjaarsnota 2017;
- het stijgingspercentage van de wegenheffing conform programmabegroting 2018 waarin het voor 2019 voorziene stijgingspercentage werd bijgesteld van 0% naar -2% daadwerkelijk op -2% gehandhaafd kan worden en vanaf 2019 verlaagd kan worden van 0% naar -1%, tevens conform Voorjaarsnota 2017. Voor 2022 is gerekend met -1%.

Wij vragen u om in te stemmen met de bovengenoemde wijzigingen en adviseren u de voorjaarsnota 2018 vast te stellen.

3. Achtergrondinformatie

Ontwikkelingen

Het afgelopen jaar vragen nieuwe wetgeving en het Interbestuurlijke Programma dat onlangs is overeengekomen aanpassing en verzwaren van onze taken. Hierdoor wordt een grotere inzet van onze organisatie gevraagd en op onderdelen een fundamenteel andere wijze van werken. De majeure thema's hierin zijn Klimaatadaptatie, duurzaamheid en digitalisering. In de inleiding van de Voorjaarsnota 2018 en in hoofdstuk 3 wordt een uitgebreide toelichting gegeven op deze ontwikkelingen en de effecten daarvan op onze organisatie.

Financiële kaders

Het kader voor de Voorjaarsnota wordt gevormd door de financiële kaders van het coalitieakkoord en het Waterbeheerplan (WBP). Uitgangspunt voor de ramingen zijn de Programmabegroting 2018 en de meerjarenbegroting tot en met 2021.

Doel van deze Voorjaarsnota is op basis van het actualiseren van het beleid de financiële consequenties voor de meerjarenraming en het huidig begrotingsjaar weer te geven. Ook kan eventueel gewenst nieuw beleid, anders dan volgend uit het nieuwe Waterbeheerplan, worden verwerkt. Hieronder wordt een korte toelichting gegeven op de financiële ontwikkelingen die u in de Voorjaarsnota, met op onderdelen een nadere toelichting, terug kunt lezen.

Financiële ontwikkelingen 2018 tot en met 2022

De wijzigingen in de ramingen betreffen beïnvloedbare kosten en niet-beïnvloedbare kosten (zoals rente en afschrijvingen). De belangrijkste wijzigingen bij de niet-beïnvloedbare kosten in de voorjaarsnota zijn:

- De rentekosten stijgen meerjarig licht. Tevens is de interne renteverdelingsmethodiek aangepast. Dit zorgt voor een technische verschuiving van kosten tussen de programma's;
- De afschrijvingskosten dalen meerjarig.

Begrotingstekort	2018	2019	2020	2021	2022
Begroting 2018	€ 4.618	€ 175	€ 770	€ -854	€ -
Voorjaarsnota 2018	€ 5.558	€ 2.484	€ 2.620	€ 1.313	€ -634
Verschil	€ -940	€ -2.309	€ -1.850	€ -2.167	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Bovenstaande tabel geeft de verschillen in het begrotingstekort ten opzichte van de programmabegroting 2018 weer voor de jaren 2018 tot en met 2022. Over de periode 2018 t/m 2021 wordt het verschil, zijnde een gepland groter begrotingstekort, van circa € 7,3 miljoen extra aan de tariefegaliseringsreserves onttrokken.

Inkomsten en uitgaven

De verwachte belastingopbrengsten in de planperiode zijn iets gewijzigd ten opzichte van de programmabegroting 2018. Het stijgingspercentage voor de zuiveringsheffing is in 2021 bijgesteld van 1% naar 0%. Jaarschijf 2022 is voor het eerst toegevoegd aan de meerjarenraming en laat een klein tekort zien. Vooralnog zijn de stijgingspercentages van de tarieven op hetzelfde niveau gehouden van 2021. Dit betekent dat het stijgingspercentage voor de zuiveringsheffing ook in 2022 op 0% is doorgerekend.

Belastingopbrengsten	2018	2019	2020	2021	2022
Begroting 2018	€ 88.519	€ 89.378	€ 90.257	€ 91.543	€ -
Voorjaarsnota 2018	€ 88.519	€ 89.378	€ 90.257	€ 91.155	€ 92.071
Verschil	€ -	€ -	€ -	€ -388	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Het financieel meerjarenperspectief van deze voorjaarsnota laat zien dat de totale kosten (tabel hieronder) in de planperiode stijgen met circa € 6,9 miljoen (som van de onderste regel).

Bedragen x € 1.000					
Kosten	2018	2019	2020	2021	2022
Begroting 2018	€ 93.136	€ 89.554	€ 91.027	€ 90.689	€ -
Voorjaarsnota 2018	€ 94.077	€ 91.863	€ 92.878	€ 92.466	€ 92.705
Verschil	€ -941	€ -2.309	€ -1.851	€ -1.777	

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Hieronder geven we per hoofdkostensoort (personeel, goederen en diensten derden, bijdragen aan, kapitaallasten en overige baten) een toelichting.

De kosten stijgen in de planperiode structureel door mutaties in het personeelsbestand (totale stijging van circa € 5 miljoen). Dit is een gevolg van de geschetste ontwikkelingen in deze voorjaarsnota.

De overige goederen en diensten van derden en de bijdragen aan derden stijgen ten opzichte van de programmabegroting 2018 in zijn totaliteit met € 4,3 miljoen.

De meerjarige liquiditeitsprognose toont een licht stijgende trend van de rentekosten na 2019, daarom is het rente-omslagpercentage over toekomstige investeringsuitgaven naar boven bijgesteld. De totale rente stijgt meerjarig met circa € 350.000.

De afschrijvingskosten dalen ten opzichte van de programmabegroting 2018 met € 1,8 miljoen in de planperiode. De meerjarenraming laat tevens een dalende trend zien van de totale afschrijvingskosten vanaf 2019. Dit wordt veroorzaakt door het feit verschillende activa stoppen met afschrijven. Deze trend was al bekend en voorzien in de vorige meerjarenramingen. De daling van de kapitaallasten zorgt ervoor dat de totale kosten ondanks de overige kostenstijgingen een stabiel niveau laten zien van rond de € 92,5 miljoen.

De jaarlijkse dotatie aan de spaarverlofvoorziening daalt in de planperiode met € 325.000. Tevens stijgen de totale baten met circa € 600.000.

Toelichting op het meerjarenperspectief van de waterschapstaken

Eén van de financiële uitgangspunten is erop gericht om aan het eind van de periode van de meerjarenraming een kostendekkend tarief te bereiken en de tariefegalisereserves te hebben afgebouwd tot nihil. In het kader van duurzaam financieel beheer schuiven we lasten niet door naar de toekomst, maar nemen die nu. Om de lasten op korte termijn niet te laten stijgen, voeren we een aantal jaren beleid op het realiseren van besparingen en dekken we de resterende tijdelijke tekorten met het beschikbare overschot in de tariefegalisereserves. Hierdoor nemen de tariefegalisereserves af.

Ontwikkeling heffingen en reserves

Watersysteemheffing

Op het moment zijn er nog geen nieuwe ramingen voor de inkomsten uit belastingen, hierdoor blijven de inzichten conform de Programmabegroting 2018.

De tariefegalisereserve van deze heffing bedraagt na aftrek van het verwacht negatief exploitatieresultaat over 2018 circa € 5,7 miljoen. De begrotingstekorten voor de watersysteemheffing kunnen daarom de komende jaren worden gedekt uit de tariefegalisereserve. Het stijgingspercentage kan conform Voorjaarsnota 2017 meerjarig worden gehandhaafd op 2%. De tariefegalisereserve komt eind 2022 uit op € 955.000 positief.

Zuiveringsheffing

Het meerjarenperspectief laat zien dat de tariefegalisatiereserve bij de huidige ramingen tot 2022 op niveau blijft. In de Voorjaarsnota 2017 werd nog uitgegaan van een stijgingspercentage van het tarief van 1%. Dit percentage is in deze Voorjaarsnota bijgesteld naar 0% aangezien het saldo van de reserve anders zou gaan oplopen. De tariefegalisatiereserve komt eind 2022 uit op € 10.190.000 positief.

Wegenheffing

Het stijgingspercentage voor de wegenheffing is in 2018 verlaagd (conform programmabegroting 2018) van 0% naar -2% en vanaf 2019 verlaagd van 0% naar -1%. Deze percentages blijven gehandhaafd en in 2022 wordt nu gerekend met -1%.

De tariefegalisatiereserve van deze heffing bedraagt na toevoeging van het positief exploitatieresultaat over 2017 circa € 4,6 miljoen. De begrotingstekorten voor de wegenheffing vanaf 2019 kunnen worden gedekt uit de tariefegalisatiereserve. Het meerjarenperspectief laat zien dat aan het eind van 2022 de tariefegalisatiereserve uitkomt op € 3,0 miljoen positief.

Wij verwachten met deze voorjaarsnota inclusief de voorziene en nu begrootbare ontwikkelingen het gunstig financieel perspectief te kunnen handhaven en vooralsnog zelfs nog iets te verbeteren. Daarmee voorzien wij in de randvoorwaarden voor een verantwoorde en toekomstgerichte uitvoering van ons taken met een financieel duurzaam en gezond meerjarenperspectief. Een perspectief dat uw VV de mogelijkheid biedt om in november binnen een consistent positieve tariefsontwikkeling maatschappelijk aanvaardbare tarieven vast te stellen.

Dijkgraaf en hoogheemraden van Schieland en de Krimpenerwaard,

secretaris-directeur,

dijkgraaf,

M.J.H. van Kuijk

mr. J.H. Oosters